Per Canaletes diuen...

Que el partit d'ahir a la tarda a Les Corts fou radiat mestrívolament per "Pepito" Torrents.

*

Que fou, però, un partit tan dolent i ensopit que fins el ràdio-spiker va sofrir-ne les conseqüències.

*

Que va haver-hi un moment en què per tal d'illustrar els ràdio-oients va dir que el públic que en aquells moments protestava devia ignorar que estan autoritzades "les càrregues a l'àrbitre"...

*

Que en una altra ocasió va parlar del "pelotón", pensant, segurament, en el "torpes" que estaven els jugadors.

*

Que això anava alternat amb un seguit de badalls que justificaven aquells "lapsus", car palesaven que l'spiker com els espectadors s'avorrien considerablement.

*

Que els nous reglaments de la Federació de Futbol estan al "caure".

*

Que val més que sigui així, perquè males llengües asseguraven que no estarien llestos fins per Corpus, que fa els dies llargs

*

Que ajornat "sine die" el partit Barcelona-Espanyol del Campionat de Catalunya, hom no desespera que sigui jugat allà pels volts de Sant Joan...

*

QUE TOTS ELS ESPORTIUS CONVEUEN EN QUE PER CAFE BO NO HI HA COM EL QUIOSC DE CANALETES.

*

Que "Milímetro", de l'Espanyol, està que "trina" contra LA RAMBLA perquè, segons ell, només diu inexactituds.

*

Que LA RAMBLA no li té cap mala volença, ho palesa que aquesta setmana ha anat al cove una nota d'un espontani que s'ha considerat mal intencionada.

*

Que Buj, de Mataró, la temporada vinent jugarà al Montsec o al camp de les Filatures, davant l'èxit.

*

Que a l'Esteve li sortiran cabells blancs al Catalunya, car el seu afecte és gran per les nenes del Guinardó.

*

Que a l'Uriach, quan veu els jugadors del Martinenc tots joves i ardits, li fuig la pilota de les mans

*

Que a Betancourt, si juga gaire al Badalona, el faran honorari i les passarà negres per cobrar, puix que corre per la Costa vent de garbí.

*

Que Trabal, ahir, jugant amb el tercer i quart reserva de l'Espanyol, se sentia rejovenit com mai, car semblava el pare de la família.

*

Que a Titi el nomenaran cavaller de la medalla del Sant Sepulcre.

*

Que sembla que a l'Estadi de Montjuïc s'estan fent grans obres de defensa per tal d'evitar que el públic salti al terreny de joc.

*

Que fins sembla que s'hi posaran filats metàllics amb corrent d'alta tensió i metralladores.

*

Que tot això és per tal d'evitar que en l'encontre del dia 17 vinent entre la U. E. Santboiana i el F. C Barcelona, per disputar-se el primer lloc de la Copa Catalunya, tornin a repetir-se els incidents que obligaren a suspendre el primer partit.

ATLETISME

La Volta a peu a Vilafranca fou guanyada per Palau i per equips el Tagamanent

Miquel Palau, del F. C. Barcelona, que pel que sembla torna a trobar-se en una forma excellent, va guanyar ahir la volta a peu a Vilafranca.

En la classificació per Clubs, el Tagamanent s'apuntà una nova victòria, malgrat que actuà amb un equip incomplet. La victòria del Tagamanent fou, solament, per un punt d'avantatge.

La classificació s'establí com segueix:

1.—Miquel Palau, del F. C. Barcelona, en 20 minuts 50 segons.
2.—Josep Hernàndez, del Sarrià Esportiu
3.—Angel Mur, del C. D. Espanyol.
4.—Julià López, del Tagamanent.
5.—Josep Santacana, del Tagamanent.
6.—Joan Miquel, del Barcelona.
7.—Antoni Esmandia, del Tagamanent.
8.—Antoni Gràcia, del C. D. Espanyol.
9.—Mendizàbal Boloix, del C. D. Espanyol.
10.—Josep Pablo, del Tagamanent.
11.—Josep Vives, del Barcelona.

Tots els classificats fins ara pertanyen a la categoria seniors.

12.Josep Rodríguez, Espanyol, junior.
13.Miquel Escolies, Barcelona, ídem.
14.—Jaume Renó, Pensament, ídem.
15.—Agustí Arrufat, Tagamanent, ídem.
16.—Antoni Badia, Sarrià Esportiu, ídem.
17.—Jaume Guàrdia, Pensament, ídem.
18.—Ismael Badal, Tagamanent, senior, etc., etc.

Els primers classificats en la categoria neòfits, foren els següents:

1.—Salvador Pujol, independent, 11 minuts 54 segons.
2.—Joan Torrents, Vilafranca.
3.—Alexandre Torres, del Tagamanent.
4.—Bernat Olaya, ídem.

CLASSIFICACIO PER CLUBS

1.—A. E. Tagamanent, 16 punts.
2.—F. C. Barcelona, 17.
3.—C. D. Espanyol, 20.
4.—Sarrià Esportiu, 29.
5.—Pensament, 38.

LA GENT DE RIPOLLET

Això que l'Horta i el Terrassa hagin quedat en primer lloc ha estat la desesperació dels ripolletencs, que ja es veien acabant de posar herma a llur camp.

—Es trist—deia un directiu—que després que hem fermat tan bé les llonganisses vinguin els altres i se les mengin.

NO LA DURAN AL MOLI...

El Sans, ahir va jugar heroicament al camp de Can Ràbia.

Però el ridícul del cas és que l'Espanyol va presentar un equip que tret d'En Trabal i En Rodó, els altres eren un planter agrícol.

Però els sansencs exclamaven que el dia que tornaran la visita al carrer de Galileu, en lloc de presentar el primer, com ahir feren, els faran jugar amb el quart infantil del grup C.

EL POBRE SANT ANDREU

Els del Palomar estan que treuen foc. Després del present campionat no saben pas qui anar a trobar per fer un equip que valgui la pena.

I és el que diuen molts: "La fam fuig de la misèria".

¡I pensar que per culpa de molts directius han despreciat elements bons per agafar en lloc d'"asos", "ases".

Que es recordin de Gràcia, Font, Ballester, Rafa, Buj, Cifuentes, Graells, Botella i d'altres que avui formen bon estol d'excellents jugadors.

El Sant Andreu ja no és ombra d'aquell famós Avenç.

PALL-MALL ESPORT

ESTADISTIQUES DE CAP-D'ANY

Amb les estadístiques, generalment, no tothom hi està conforme. Més ben dit, no és amb les estadístiques la disconformitat, sinó amb el que diuen. No obstant, sempre són interessants, i per això ens plau de reproduir avui la llista dels deu homes o deu equips que, en cada especialitat esportiva, han estat els millors durant l'any 1931.

La reproduim de la premsa estrangera, molt més aficionada que la nostra, a aquest esport i deixem que cada lector hi faci les observacions que li vinguin de gust.

BOXA

SCHMELLING

Segons aquesta estadística, els deu homes de l'any, han estat:

1. Schmelling (Alemanya).
2. Sharkey (Estats Units).
3. Mickey Walker (Estats Units).
4. Brouillard (Estats Units).
5. Canzoneri (Estats Units).
6. Kid Chocolate (Cuba).
7. Huat (França).
8. Young Pérez (França).
9. Newboy Brown (Estats Units).
10. Locatelli (Italià).

CICLISME

Els deu millors ciclistes, segons aquestes estadístiques, han estat:

1. Guerra (Itàlia).
2. Michard (França).
3. Falck Hansen (Dinamarca).
4. A. Magne (França).
5. Opperman (Austràlia).
6. Sawall (Alemanya).
7. Bulla (Austria).
8. R. Gyssels (Bèlgica).
9. Scherens (Bèlgica).
10. Letourneur (França).

AUTOMOBILISME

MALCOM CAMPBELL

Heu-vos aci els deu millors corredors:

1. Malcoln Campbell (Anglaterra).
2. Varzi (Itàlia).
3. Chiron (França).
4. Campari (Itàlia).
5. Williams (França).
6. Nuvolari (Itàlia).
7. Lehoux (França).
8. Fagioli (Itàlia).
9. Etancelin (França).
10. Minoia (Itàlia).

FUTBOL

Els deu millors equips de futbol:

1. Motherwell (Escòcia).
2. Everton (Anglaterra).
3. Glasgow Rangers (Escòcia).
4. West Bromwich Albion (Anglaterra).
5. Celtic Glasgow (Escòcia).
6. Arsenal (Anglaterra).
7. Aston Villa (Anglaterra).
8. Newcastle United (Anglaterra).
9. Saint-Mirren (Escòcia).
10. Aberdeen (Escòcia).

Una observació curiosa: Motherwell, Newcastle United i Saint-Mirren han jugat a Barcelona i han estat batuts pel Barcelona. Això, però, fou en altres temps...

NATACIO

HELEN MADISSON

Diu que són:

1. Taris (França).
2. Barany (Hongria).
3. Maikino (Japó).
4. Szakely (Hongria).
5. L. Spence (Canadà).
6. Remgoldt (Finlàndia).
7. Wittemberg (Alemanya).
8. Sta. Madison (Estats Units).
9. Sta. Godard (França).
10. Sta. Wolstenholme (Anglaterra).

HOCKEY

Segons aquestes estadístiques, els deu millors equips de hockey en camp d'herba, durant l'any 1931, han estat els que s'indiquen. Veiem que hi figura el "Polo" de Barcelona:

1. Universitat d'Oxford (Anglaterra).
2. Tulse Hill (Anglaterra).
3. Berliner Sport Klub (Alemanya).
4. Francfort (Alemanya).
5. Universitat de Cambridge (Anglaterra).
6. Wiener Athletic Club (Austria).
7. Stade Français (França).
8. Amsterdam (Holanda).
9. Polo, de Barcelona (Espanya).
10. La Rasante (Bèlgica).

AVIACIO

BERT HINKLER

Els deu millors aviadors o equips, durant l'any 1931:

1. Bert Hinkler (Austràlia).
2. Stainforth (Anglaterra).
3. Post i Gatty (Estats Units).
4. Picard (Suïssa).
5. Groenhoff (Alemanya).
6. Doret i Le Brix (França).
7. Boardman i Polando (Estats Units.
8. Maryse Bastie (França).
9. René Lefevre (França).
10. Salel i Goulette (França).

TENNIS

AUSTIN

Els 10 "tennistes" de moda de l'any:

1. Cochet (França).
2. Moldy - Wills (Estats Units).
3. Tilden (Estats Units)
5. Perry (Anglaterra).
6. Borotra (França).
7. Austin (Anglaterra).
8. Wood (Estats Units).
9. Shields (Estats Units).
10. Kozeluh (Txecoslovàquia).

MOTOCICLISME

Els deu millors corredors:

1. Percy Hunt (Anglaterra).
2. E. G. Noot (Anglaterra).
3. Boetsch (França).
4. Graham Walcker (Anglaterra).
5. Debasieux (França).
6. Coulon (França).
7. Sourdot (França).
8. Patural (França).
9. Bernard (França).
10. Rapeau (França)

L'ESPORT I LA DONA

Heu's ací les deu atletes millors de l'any:

1. Senyoreta Heublin (Alemanya), pes.
2. Senyoreta Schumann (Holanda), 100 metres.
3. Senyoreta Ledrickson (Estats Units), pes.
4. Senyoreta Clarck (Sud-Africa), 100 metres.
5. Senyoreta Linn (Anglaterra), mig fons.
6. Senyoreta Braumuller (Alemanya), javelina.
7. Senyoreta Jacobsen (Suècia), velocitat i obstacles.
8. Senyoreta Dollinger (Alemanya), velocitat i mig fons.
9. Senyoreta Warnier (França), javelina.
10. Senyoreta Lorentz (Alemanya), 100 metres.

ATLETISME

Els deu millors atletes de l'any:

1. Ladoumegue (França), mig fons.
2. Jarvinen (Finlàndia), décathlon.
3. Wykoff (Estats Units), esprint curt.
4. Eastman (Estats Units), esprint llarg.
5. Williams (Canadà), esprint llarg.
6. Lehtinen (Finlàndia), mig fons.
7. Nambu (Japó), salts de llargària.
8. Beard (Estats Units), obstacles.
9. Spitz (Estats Units), salts d'alçària.
10. Graber (Estats Units), perxa.

CROSS-COUNTRY

Els deu millors "crossmen" de l'any:

1. Evenson (Anglaterra).
2. Winfield (Anglaterra).
3. Smyth (Irlanda).
4. Holden (Anglaterra).
5. Rerolle (França).
6. Lahitte (França).
7. Potts (Anglaterra).
8. Deakin (Anglaterra).
9. Sutherland (Escòcia).
10. Suttie Smith (Escòcia).

Es retira de la boxa el campió Josep Gironès? Pistulla deixa definitivament el ring. -- Divendres, Horas contra el negre Frías, i la reaparició de Martínez Fort

La notícia sorprendrà els nostres lectors, de la mateixa manera que ens ha deixat estupefactes a nosaltres. És molt possible que no tornem a veure Josep Gironès fent un combat de boxa. Per què?

Un dia de la setmana passada, estàvem comentant, en un grup d'"assabentats", el comportament de Gironès i de Flix, i al nostre torn remarcàvem l'afirmació que fèiem fa quinze dies des d'aquestes mateixes pàgines, que no crèiem que Gironès es decidís a marxar cap a América. Un company replicà que ell encara sabia més coses, i un tercer apostà a què Gironès no boxaria més en públic. I davant la sorpresa general, van anar sortint coses i més coses a propòsit de l'actuació del campió d'Europa dels plomes, que procurarem resumir.

Gironès, acostumat a cobrar borses crescudes, ja que els seus darrers combats fets a percentatge li havien deixat sengles beneficis, es resisteix a sortir si no se li assegura un tant que tots vam convenir que era exagerat. Per altra banda, com que les organitzacions estrangeres tampoc no li ofereixen quantitats que satisfacin les seves aspiracions, Josep Gironès es nega rodonament a tornar a sortir, i sembla que ha fet manifestacions en el sentit que pensa retirar-se definitivament de la pràctica de la boxa, per tornar a la seva antiga professió de lampista. Referent a aquest punt hi hagué qui assegurà que sabia positivament que Gironès busca feina del seu antic ofici.

Les persones de boca de les quals vam recollir el que acabem de transcriure, ens mereixen tot el crèdit. De no ésser així, no ho serviríem als nostres lectors en termes seriosos. De moment sembla segur que Gironès perdrà aquest mes el títol de campió d'Europa del pes ploma, ja que s'acaba el termini concedit per la I. B. U. per posar-lo en joc davant el campió alemany Noack, i per ara no se sap de cap empresa que s'hagi proposat organitzar aquest match.

Per avui fem punt final. Prometem, però, reincidir dintre uns quants dies si tot el que deixem dit va confirmant-se. Seria molt lamentable que Gironès es retirés de la boxa, ja que la deserció del nostre millor púgil representaria forçosament un cop mortal per a l'esport dels punys. En el cas que això fos un fet, caldria estendre's comentant l'actuació de Gironès i especialment dels que l'han dirigit, que poden haver influït en gran manera en la depressió moral que passa actualment el nostre campió.

* * *

Notícies que ens arriben d'Alemanya donen per segur que Ernest Pistulla, que un dia guanyà a València el títol europeu dels semipesats, no boxarà més. El campió d'Europa va sofrir una malaltia mental de caràcter greu, arran d'un dels seus combats, i va haver d'ésser reclòs en una casa de salut. Actualment feia un quant temps que es venia anunciant la seva pròxima reaparició, per tal de tornar-se a posar en forma, en vistes al seu combat amb el valencià Martínez d'Alfara, que la I. B. U. va designar-li com a challenger.

Amb tot, el termini assenyalat per a aquest combat toca a la seva fi, i Ernest Pistulla no solament no s'ha posat en condicions de tornar a calçar-se els guants, sinó que darrerament sembla haver empitjorat, fins al punt de donar-se per segura la seva retirada definitiva.

Martínez d'Alfara perdrà, doncs, l'oportunitat de disputar el títol, però és d'esperar que la I. B. U., en designar nous challengers per al títol que Pistulla deixarà vacant, guardarà lloc preferent per al campió d'Espanya.

* * *

La vetllada de segones sèries de la setmana passada va haver d'ésser suspesa per dificultats sorgides a darrera hora. La d'aquesta setmana no se celebrarà dimecres, com era costum, sinó divendres, degut a què dimecres és dia festiu.

La base de la vetllada de divendres la constituirà el combat Horas-Frías, pesos mig-forts. Horas és el campió de Catalunya, títol que guanyà en batre de manera contundent el sabadellenc Monllor, i que revalidà en posar també fora de combat l'italià Max Izane, vencedor al seu torn de Daufi. El negre Frías no és conegut als nostres rings, però les seccions esportives dels diaris han donat compte molt sovint de les seves actuacions. Està classificat entre els homes destacats del seu pes, i actualment sembla trobar-se en bona forma.

L'altre combat a deu represes servirà de presentació del valencià Martínez Fort, un pes lleuger que a Amèrica ha fet una campanya interessant, i que compta amb molts partidaris. El seu adversari serà el belga Lenglez, l'actuació del qual davant Micó suscità tants comentaris, per creure molts que el belga no havia estat batut pel nostre millor lleuger. Aquest combat es presenta molt interessant, i més si tenim en compte que servirà per posar-nos de manifest si el combat Micó-Martínez Fort es pot posar en peu de seguida.

Completen el programa un preliminar a quatre rounds i dos combats a vuit represes: Güell contra Esplugues, dos xicots que fa molt de temps que ni l'un ni l'altre no han estat batuts, i Las Heras-Boira, el primer challenger del campió dels mosques Arilla, i el segon campió de Catalunya del seu pes.

En resum, una vetllada que damunt del paper promet ésser de molt interès.

QUENSBERRY

(Al gravat, Martínez Fort.)

RUGBY

Els deu millors equips:

1. R. C. Toulonnais (França).
2. Stade Toulousain (França).
3. Lyon Ol. Univers (França).
4. S. U. Agenais (França).
5. Cardiff F. C. Anglaterra).
6. Stade Français (França).
7. Newport F. C. (Anglaterra).
8. Section Paloise (França).
9. Oxford University (Anglaterra).
10. Headingley (Anglaterra).

***

NOTA FINAL

Aquesta estadística no és pas la dels campions; cal remarcar-ho bé. Es la llista dels homes o equips que, segons els confeccionadors de l'estadística, s'han destacat més en les seves actuacions.

AROMES DEL MONTSERRAT

Gran licor, únic elaborat pels RR. PP. Benedictins d'aquell Monestir ★ ★ ★ Representant: JOAN FONOLLEDA SERRA — Barcelona

Reflexions del moment

Sempre he cregut que la dona té dos eterns enemics. Un de petit, poc perillós: l'home. L'altre, veritablement terrible, cruel fins al martiri: una altra dona.

Es per aquest motiu, també, que sóc francament incrèdula quant a l'amistat femenina.

Excepcions. Naturalment que n'hi deuen haver algunes! Però davant l'espectacle, — espectacle de cada dia —, depriment i deplorable, que ofereixen, gratuitament, la majoria de les dones, he de creure que aquestes són comptadíssimes.

L'amistat femenina, gairebé sempre la manté la mútua conveniència. L'interès, proper o llunyà, d'una satisfacció material; o perdura simplement, per l'absoluta dominació d'un caràcter més enèrgic, sobre un altre de dèbil, esborradís, format per ésser l'etern esclau de tota mena d'imposicions.

Així veureu com per tot un seguit de conveniències i interessos inacabables, fulana és amiga de sutana, perquè li convé per unes recomanacions per al dia de demà, o perquè té un germà solter i simpàtic, o bé perquè li fa de "carrabina" i també perquè quan ho necessiti li deixarà vint duros—i si no els hi deixa s'acabarà l'amistat — perquè li talla els vestits de les criatures o li fa la feina que a ella l'empipa... En fi! per una sèrie de coses, que no tenen absolutament res a veure, amb el desinterès total d'una noble amistat.

Quantes d'aquestes no persisteixen, per l'absoluta nullitat espiritual, i moral, d'una de les amigues!

A aquestes darreres, jo les considero unes veritables víctimes. No protesten mai, no es queixen. Viuen dominades per l'amiga poca-solta i autoritària, que les atabala contínuament, amb les seves cabòries, que les anorrea a discursos, i a planys, i a queixes, i ai del dia que no l'escoltessin amb l'atenció de sempre, o que li discutissin alguna de les seves teories!

Veuríeu que allò que elles creien com l'amistat, es fondria com un bolado dins d'un vas d'aigua!

Aquestes dones, necessiten d'aquesta eterna oient, resignada, callada, que no estorba mai, i sap escoltar sense cansar-se, i donant sempre la raó.

No, confesso, profundament dolguda, que no crec en la veritable amistat femenina.

En l'amistat feta de desinterès primer, de comprensió després, i sempre de mútua tolerància i sacrifici.

En un altre terreny — en el de l'art er exemple — la dona, quan no es fa l'indiferent, o la ignorant, respecte a l'existència d'una companya de vàlua, es converteix en la seva implacable enemiga.

O mira de treure-li tota mena d'importància, i de mereixements — oh, no la conec; no n'havia sentit a parlar mai — (això amb una perfecta indiferència, naturalment) o l'ataca obertament amb crueltat, per tal de fastiguejar-la i torturar-la fins als límit acabant moltes vegades, per anul·lar-la moralment, a força de posar tota mena d'obstacles, al camí sembrat d'anhels i nobles cobejances.

Motius? Gairebé sempre l'enveja; l'execrable, l' abominable, enveja; la convicció de la pròpia feblesa moral, la ineptitud, la pobresa d'esperit, la manca de cultura.

Únicament la dona inconscient, ignorant, mesquina d'ànima, veu amb terror, amb rancúnia, en l'ombra de les altres dones, l'ombra poderosa que l'ha d'engolir a ella per sempre.

Es la por, la trista por, que aquella per les seves altes qualitats pugui assolir un lloc més avantatjós a l'oficina, o la que aquella de més enllà amb més atractiu moral i més simpatia, tingui massa preponderància entre els homes, o la que l'altra, més culta i més intel·ligent, triomfi massa de pressa, i agafi nom, i tingui popularitat.

Ah, quina por els fa tot això! Tota dona que valgui, és el futur enemic que s'ha de combatre, fins a exterminar-lo totalment.

No dubteu pas un moment a atribuir tota mena de mèrits, a la dona que més criticada és per les companyes de sexe. No falla. Es la consagració contundent i definitiva.

En les col·lectivitats, si no fos que fa pena, aquest espectacle de les dones que s'abraonen elles amb elles, fins faria certa gràcia a qualsevol espectador neutral.

Al treball i a l'esforç us hi oposen la indiferència; si, no obstant la fredor i l'hostilitat de l'ambient, triomfeu, aleshores ja us ataquen — darrera, mai davant — amb tota mena de mentides i de calúmnies, que us faran desmerèixer als ulls de les altres companyes, que no sempre demostren prou criteri per saber discernir, amb equitat i justícia.

L'envejós, però, penseu que és una víctima de sí mateix. Viu sempre amb l'ai al cor, torturat contínuament per aquesta por infinita, filla de la seva imbecil·litat i estupidesa, que el porta a realitzar les accions més baixes i execrables, amb tal de destruir i exterminar el possible enemic, que compta amb el gran avantatge de posseir les armes terribles de la intel·ligència i de la cultura.

No, no crec, avui per avui, en l'amistat femenina. En un temps potser —i no pas per experiència — hauria dit que creia en la possibilitat de la seva existència. Era quan també creia que els infants els portaven de París, i les joguines me les regalaven els tres Reis d'Orient. Només aleshores, i demostrant palesament la meva ingenuïtat, se'm va ocórrer demanar alguns petits favors a les dones i esperar amb candidesa, que aquestes me'ls concedirien.

Què voleu! Obrava d'absoluta bona fe, i amb un desconeixement absolut de causa!

Ara ja és tota una altra cosa... Sé perfectament amb qui puc comptar, de qui em puc refiar i per on han de sorgir tots els obstacles i entrebancs. M'he tornat cauta i previsora.

"Excepcions"... "Excepcions"... "Veritables companyes". "Amigues fidels". "Sentiments fraternals"...

Veurem quan podré sentir totes aquestes frases que fan tan bonic, sense que se m'escapi una rialla moqueta.

Arriba un dia en què un hom voldria adoptar una altra actitud, que la de l'eterna escèptica.

Els veritables, els grans companys, sortiren de les guerres. Els perills, les privacions i els sofriments d'aquells dies de dol, van unir i agermanar per a sempre més molts cors d'home.

Veurem què en sortirà d'aquesta guerra civil de dones contra dones!

ANNA M. MARTINEZ-SAGI

La gràcia femenina al servei dels desvalguts...

Entre tantes coses com van capgirant els vents moderns, hi ha la beneficència. La beneficència, aquella cosa trista, fosca, cau de dolors, de misèries negres, d'humiliacions... Avui és, simplement, una funció social.

Demostració esplèndida de la nova idea benèfica ha estat la festa del "gui" celebrada la vigília de Nadal. Costum importat de terres nòrdiques, ha pres en mig de la nostra plaça de Catalunya un aire de casa i un caient de circumstàncies.

I un estol de noies barcelonines, que no tenien pas aquella solemnitat de les dames d'altres vegades, i això que coneixiem molt bé la transcendència del que feien, envaí la gran estrada guarnida de pivets i de neu de cotó fluix, es féu càrrec de les taules, de les safates i de la feina de repartir ramells, fins a les dotze de la nit... N'hi havia hagut prou que una companya, prenent la davantera, les cridés, perquè totes elles despleguessin senzillament llur activitat i realitzessin la tasca que els era demanada.

Per primera vegada a Barcelona, una obra benèfica d'organització femenina porta esperit de democràcia. Era plaent i interessant veure de prop i conversar amb aquelles noies rialleres que mai havien actuat públicament contra la misèria perquè els que abans pretenien combatre-la els haurien preguntat, uns, si anaven a missa, altres, quants títols o quants milions posseïa el seu papà; i a elles no els plau cotitzar llurs creences ni llur posició social.

Amb elles conversàrem i els férem preguntes, sondejant discretament els joves pensaments, mentre les mans inquietes repartien la sort, simbolitzada per les perletes del vesc. Del matí a la nit, rellevant-se, les noies del Club Femení i d'Esports i llurs amigues vetllaren les taules del mite benfactor. Hi havia artistes i escriptores, modistetes i mecanògrafes, i l'ufanós estol d'esportives, totes en bell agermanament.

¿Us imagineu quina temptació havíem de sentir, de fer a cada noia un petit interviu?... Fos només per a guardar-los en un calaix, com a penyora viva de la refosa feminitat, no volguérem deturar-nos l'impuls.

Parlem amb Mercè Sagrera, la gentil comptadora del Club Femení, amb Maria Lluïsa de Lamor, l'artista joveneta que fa aquells retrats deliciosos i totes dues diuen el seu entusiasme per la República i per la llibertat catalana.

* * *

La Reina de les Modistes i la seva cort d'amor arriben a les vuit del vespre a presidir les taules. Totes tenen ganes de riure — acaben de sortir del taller! — però no gosen; han estat conduïdes, amb tots els honors, en els cotxes municipals; tothom els fa acatament... i les pobres noies, cohibides, a penes deixen florir un somriure tremolós... Quin neguit, el fer de personatge! Aviat, però, en mig de nosaltres, comença a desfermar-se llur alegria natural; parlen, fan riallades, no paren de repartir ramets a la corrua de públic que desfila per davant de la taula.

Qui s'atreveix a interrogar-les? En veure el llapis i les quartilles s'estroncaria de cop el gentil bullici, despreocupat. Un altre interviu! Recordarien de seguida l'allau de periodistes i fotògrafs, el micròfon i les quartilles, sempre les quartilles! Tornarien a fer el llastimós posat de personatges per força...

Una insinuació dissimulada a la Reina Josefina — digna de tot un Napoleó — per provar d'arrencar-li alguna declaració política, resulta infructuosa.

—Votar... Vol que li digui la veritat, aquests dies estic tan desorientada amb tot això, que no sé on tinc el cap...

Es comprèn que estigui desorientada. Política i polítics... Qui ho entén? Revolució i República... I a ella la fan reina!

* * *

No menys difícil que interrogar les modistetes és interviuar les esportives. Aquestes no per timidesa, sinó per tot el contrari. Llur exuberància de vida i llur afany pressós d'expansionar-la, fan un remolí que ofega la nostra veu; aturar-les, fer-los parar atenció? No pas a l'aire lliure, quan les volten garlandes verdes i respiren una atmosfera gelada que els recorda l'estadi. Sugranyes, la basquetbolista; Carme Pascó, la petita atleta; Victòria Altaba, l'ardida tiradora; Pilar Samsó, l'excursionista-bibelot, i tantes d'altres, es mouen i parlen i riuen a l'entorn de les piles de vesc. Ens cal fer un crit, per obtenir d'elles un mot unànime i concret.

—Noies! Contesteu! Sou republicanes?

—Sí! Sí! — fan totes alhora.

—I som catalanistes! — diu Victòria.

I les veus totes juntes, subratllen:

—Visca!

ANNA MURIA

J. ROCA
JOIER
Rambla del Centre, 33

Voleu flors? Centenars de barcelonins desfilaren per davant d'aquesta taula i es deixaren florir per aquestes simpàtiques venedores...

LES DONES DE LA REPUBLICA

Carme Cortès d'Aiguader

L'alcaldessa de Barcelona, el feminisme, el vot de les dones i altres coses

A la Sala Parés s'inaugurà una exposició. Carme Cortès d'Aiguader hi exposa quatre teles de les quals no ens ocuparem perquè no som entesos en la matèria. Només direm que l'hem trobada allí rebent les felicitacions que són del cas i que molt amablement ha contestat totes les nostres preguntes. Totes les nostres preguntes, i això que la senyora Aiguader no és amiga d'intervius i ha intentat fer-se pregar una mica.

Havent-la trobada en una Exposició i essent Carme Cortès una exquisida pintora se'ns ha ocorregut preguntar-li si creia que l'art tenia alguna significació en la vida d'un poble.

La primera pregunta, que passa, naturalment, a ésser la primera contesta, és sempre la més enutjosa. Carme Cortès diu que voldria concisar exactament el seu pensament però no sap fer-ho. Li passa moltes vegades que sap una cosa, entén una cosa i no sap expressar-la. Una mirada a Montserrat Casanoves que seu al seu costat i contesta:

—Crec, és clar, que la significació d'un poble es manifesta amb el seu art. En el seu art. Que de totes les manifestacions del poble aquesta és la més vertadera.

Decantem la conversa vers un altre caire. El veritable motiu que ens ha induït a demanar-l'hi, i aboquem resoltament: ¿I la seva opinió del Feminisme?

Així Carme Cortès respon resoltament:

—¿Per què tant parlar del Feminisme? El Feminisme no existeix, no ha d'existir. No cal parlar-ne essent i considerant-se la dona igual a l'home. Aquesta és una qüestió que es dóna per acceptada en reconèixer els drets de la dona. Es una absurditat això de separar-se dels homes, en aquesta forma, Per a mi el Feminisme no existeix.

—I el sufragi femení, doncs? Creu que por reportar perjudicis? Creu que és un perill? ¿Creu que la dona no està preparada per a votar? Què ha de fer la dona, ara?

Diu:

—Al meu entendre el mal de la dona no està en la seva manca de cultura sinó en la seva manca d'educació. Hi ha persones d'una gran cultura que no entendran o no acceptaran mai certes coses...

No creu qu el sufragi femení reporti cap mena de perjudici perquè l'element obrer no fa cap mena de por. La dona obrera— essencialment d'esquerra — no suposa cap perill per la República. En tot cas el perill el significarien les dones de la classe mitjana, aquestes dones dels metges i dels advocats intolerants per manca d'educació. Són aquestes dones que estan completament desnivellades dels seus homes — al contrari de les dones obreres, superiors als seus homes—, que cal o que caldria preparar. La preparació en tot cas la necesiten aquestes dones. I no parlo ja de la classe aristocràtica perquè aquesta sí que és una veritable desgràcia. Però aquesta desgràcia no pas solament en el que a les dones es refereix. També els homes de l'aristocràcia estan mancats d'aquesta no ja preparació, sinó educació elemental.

Però, malgrat tot, jo no crec que el vot femení resulti perjudicial. Crec que el resultat de les primeres eleccions mixtes serà el mateix que si les dones no hi intervinguessin duplicat. Es a dir, que les dones votaran amb els seus homes indubtablement.

Ara que cal sobretot això. Que les dones no se separin dels homes. Res de separació de sexos. Treballar amb ells. Anar als mítings i als actes públics amb ells.

Jo sempre he anat per tot arreu amb els homes. Però de totes maneres, com que les primeres eleccions no les podrem votar, no cal que fem pronòstics abans de temps. Les eleccions municipals, que aquestes segurament les haurem de votar, almenys no se celebraran fins d'ací a un any. Després de tot, les de l'abril foren unes eleccions perfectament legals i d'eleccions municipals mai no n'hi havien hagut més que cada dos anys. I en dos anys tot canviarà. La República, probablement, serà molt diferent d'ací a dos anys.

—I el divorci? ¿I la qüestió religiosa?

—Naturalment, sóc partidària del divorci, amb quantes més amplituds i facilitats millor. Però considero que tampoc ha d'influir gaire en la vida del nostre poble. Ara, la qüestió religiosa ja és distint. Entenc que la llibertat de cultes i la separació de l'Església i de l'Estat s'imposaven en aquest país on l'element catòlic exercia una veritable coacció. El meu marit és avui a enderrocar la paret del cementiri civil que la separa del catòlic i entenc que era de justícia la secularització dels cementiris perquè si en vida els catòlics no viuen separats dels que no ho són, tampoc tenen perquè separar-se de morts. Exercia una veritable coacció la religió catòlica. Els protestants de Barcelona, per exemple, havien de dir missa d'amagat, i això no ocorre a cap país del món.

—I la seva impressió de l'Estatut?

Carme Cortès vacil·la una mica abans de respondre. Parlem d'optimismes i contesta:

—Sí, digueu que és favorable...

I finalment:

—Per què no ens explica quelcom de quan el seu marit era perseguit, per exemple?

I així sí que Carme Cortés d'Aiguader no vol contestar.

—No, no; de cap manera no em pregunti res d'això. Ja se n'ha parlat prou i massa. Després de tot, jo no crec que ésser perseguit sigui un mèrit perquè el que no vol que el persegueixin no movent-se de casa està llest. El que vol lluitar i s'exposa, ja està dit tot, s'exposa, i aleshores no resulta cap mèrit.

* * *

Mentre acabem la conversa, el cap de la Guardia Urbana de l'Ajuntament ve a preguntar a la senyora alcaldessa si vol anar a dinar amb el seu marí, i li diu que no.

—Contesti —diu— que prefereixo anar a dinar a casa amb els nens.

I després a nosaltres:

—A penes si puc mai dinar a casa amb els meus nens.

Estendríem la conversa encara més, però és tard i la senyora Aiguader ha d'anar a dinar a casa amb els seus nens, i ens acomiadem. Per comiat ens recomana:

—No em faci dir coses que no he dit.

Li ho prometem, és clar.

—Sobretot—insisteix— no em faci dir coses carrinclones.

Comprenem que tractant-se de Feminisme, la seva por és justificadíssima.

I resulta que acabem la conversa i hem parlat de tot menys del seu marit.

Carme Cortès ens ha parlat de moltes coses menys del seu marit. Només recordem que un cop en dirli que era optimista, ens ha dit que no ho era tant com el seu marit.

R. M.

—Allò?... Allò?...

Per a un concurs de "poses" telefòniques nosaltres donaríem un premi de gràcia i originalitat a aquesta gentilíssima "comunicant"...

Les dames de la cotilla i les polacres

Es pot ésser catòlic (cristià no és pas el mateix), bona persona i intel·ligent, tot en una peça, perquè el catolicisme, la bondat i la intel·ligència no tenen massa punts de contacte, però poden, no obstant, ésser compatibles; el que ocorre és que els catòlics de casa nostra sembla que s'entestin a contradir aquesta compatibilitat.

Ara mateix, les dones, que està de moda que es fiquin per tot arreu, acabaran d'adobar-ho. Ho dic perquè, ultra anar a xiular al Parallel, les meves espirituals amigues les Dames de la Cotilla i les Polacres, acaben de redactar un manifest dirigit a "Las mujeres españolas" que segurament ho arranjarà tot. Un manifest que després d'anomenar les innombrables Mares de Deus del calendaris, parla d'escombrar no sé quantes coses, per demostrar, si més no, que si el catolicisme i la intel·ligència no van gaire ben aparellats, en canvi les Dames de la Cotilla i les Polacres i les escombres estan molt en consonància.

Si no fos perquè els lectors de LA RAMBLA no m'ho perdonarien mai, reproduiria el manifest d'aquestes senyores que senten un horror sospitós i tendenciós pel divorci.

En justícia elles mateixes s'anomenen en el darrer paràgraf lleones.

Lleones que, sense voler ofendre, les feres, estarien millor engabiades, perquè lliures poden mossegar i ofereixen perill, i això no ens convé a les altres dones que no duem cotilla i polacres i no ens diem lleones, perquè preferim passar per dones que no pas per bèsties.

No ens convé, perquè si el triomf del feminisme ha estat el nostre dret al sufragi, i aquest ha de dur al Congrés i als Ajuntaments les dones, aquestes senyores de la Cotilla i les polacres no ens servirien més que per a desprestigiar-nos. Imagineu-vos el nostre Ajuntament amb un parell de "lleones".

Només li faltaria això!! Com hi ha món!

Ilustres amigues meves de la cotilla i les polacres: si gosés us diria que vosaltres, el vostre manifest i... etcetera, etcetera, aneu una mica errades i que us en podeu tornar al llit, que això és la lluna.

Jo sé, però, i això no ho dic amb malícia, que alguna d'aquestes dames claudicaria de les seves conviccions (?) de bona gana, a canvi d'un marit, d'un promès o de mitja dotzena de paraules tendres, però, és clar, amb cotilla i polacres és una mica difícil...

A més, d'ençà del manifest, per a atrevir-s'hi, caldrà que es tracti d'un domador.

Tot plegat faria riure si no fes una altra cosa, i si no se'ns hagués concedit el vot, però amb el deure d'intervenir directament en la vida del nostre poble, aquesta "cosa" pren un altre caire.

Un caire que hem d'evitar que prengui.

Per a ésser bona persona, per a procedir justament, i amb fe, no cal que ens invoquin tot el santoral, perquè per a obrar bé i rectament només cal tenir consciència. La consciència que és, ha d'ésser i serà sempre l'únic càstig i l'únic puniment de debò.

I a les dones, potser, ens bastaria una cosa: l'amor. L'amor que vulguen. L'amor d'un fill o l'amor d'un home, però un amor.

Per això, malgrat tot, i encara reconeixent que aquestes senyores desacrediten el feminisme en el sentit físic i en el moral. Jo sento per elles la pietat i la indulgència que sempre m'han inspirat les dones sense amor.

ROSA MARIA ARQUIMBAU

OXO CALDO VERDADERO EN CUBITOS PRODUCTO LIEBIG

EL CINEMA

El document cinematogràfic i l'espectador

El cinema educatiu i els documentaris. -- Resultats de les enquestes dels països estrangers sobre aquest tema. -- Lloc que han d'ocupar els documentaris en els programes. -- ¿El nostre públic s'interessa pels documentals? -- La dificultat de tenir grans produccions documentals. -- Cinemes que fan programes "exclusivament" educatius. -- Els collegis i els estudiants poden ésser un bon públic per a l'empresari

El cinema sonor ens porta decididament vers un camí d'educació, d'interès i de feliç comprensió d'un grapat de coses instructives. Per això, avui, anem a parlar de la vàlua importantíssima que en tot moment, des de l'advenient de les parlants, ha demostrat posseir el film documental, començant pels noticiaris i acabant per les pellícules de gran envergadura que porten aquesta tendència.

Tots els països d'Europa s'ocupen a bastament d'aquest tema. I tots els públics, estan d'acord en atorgar-li un dels primers llocs en els programes.

Això, però, ha suscitat discussions, tantes i tan decidides que fins algunes revistes estrangeres s'han ocupat de l'assumpte tot fent la pregunta següent: —"¿Quin lloc ha d'ocupar en documentari en els programes de cinema?"

Això, si més no, demostra una decisió molt plaent que els programes cinematogràfics prenguin una decidida tendència vers la cultura i així també és proposen estimular l'edició de pellícules que d'una manera o altra puguin ésser catalogades com a pellícules documentals.

Nosaltres no pretenem amb això obrir una enquesta, igual que han fet alguns periòdics estrangers. Quasi donem per segur que els que es possessin de part de les pellícules instructives serien un reduïdíssim nombre de persones, però sí que comentarem i catalogarem les diverses opinions establertes pel públic estranger.

Mentre uns estimen que el documentari pot servir tot el més com a "hors d'oeuvre", o complement dels programes, altres diuen que és un dels elements constitutius de tot programa que s'estimi i que, per tant, fins i tot podria omplir tot un programa.

Alguns, després de descartar el "documentari d'actualitat" encara que atraient efímer, consideren que els films instructius o documentals són de gran utilitat considerats des del punt de vista industrial, científic i geogràfic.

Nosaltres, imparcialment considerarem l'interès de la premsa i del públic estranger per aquesta modalitat espectacular. Abans que res els documentaris han de classificar-se i naturalment en trobarem moltíssims que acontentaran abastament els tres grups d'aficionats al document cinematogràfic.

Ja se sap que no es pot tenir a tothom content, i que un programa completament "documental" potser no tindria èxit en el nostre públic. Però, el que jo puc assegurar és que des de les parlants una de les coses per les quals sent més interès el públic és pels documentaris sonors.

D'Espanya, dissortadament, n'hem vist ben pocs i encara sincronitzats. Hem de remarcar, però, que la casa Fox, en una de les sessions de proves darrerament donades, ens va donar els documentaris de Catalunya amb títols catalans. Es una atenció simpàtica que seria vista amb molt de gust per part del nostre públic.

Tornant al nostre tema cabdal direm que els documentaris d'actualitat, estan actualment acceptats en tots els programes, i hem pogut constatar que alguns locals, a part dels dibuixos animats sonors i de la pellícula argumental, l'altre espai està dedicat exclusivament a pellícules instructives i noticiaris, cosa que el públic veu amb gust.

Són moltes les persones que en diverses ocasions m'han dit que el millor d'alguns programes eren les actualitats, on la veritat i els sons collaboren directament amb la informació.

Després de veure com ha estat acceptada pel públic aquesta categoria de pellícules instructiva, ens dedicarem a les documentals purament instructives. De temps ençà el film d'investigació científica ens ha captivat. La ciència i la naturalesa són dos forces igualment grandioses que acoblades a l'expressió cinematogràfica instrueixen delectant i eduquen la ment i la intelligència.

El cinema ha posat sota els ulls de l'espectador menys interessat en els misteris de la natura, coses imprevistes, meravelloses, interessants.

El que podriem dir-ne ciència cinematogràfica, ha donat ocasió a què el públic admirés els recursos i les meravelles de la fotografia, hem vist com es produeix l'aigua, com s'adquireixen les pedres precioses, com s'elaboren els metalls, per arribar a donar una utilitat a l'home, com vinen els insectes més invisibles, la fauna i la flora marítima, com l'home extreu els minerals de la terra i el prodigi de la seva força i intelligència, hem vist estudis científics interessants i sempre, recordeu-ho, el noticiari documental us ha captivat. Trobarem potser persones que us diran que preferexen les pellícules amb argument, però aquestes persones també us confessaran que a elles aquests documentaris els han agradat.

Donchs bé. Si els agraden els domentaris d'informació diària o setmanal, si els ha satisfet els documentaris científics, si els han agradat aquelles pellícules com "Misteris de l'Africa", "Byrd, al Polo Sud", "Chang", "Baktiari", "Nanouk l'esquimal", si han trobat totes les belleses d'un argument i totes les emocions d'un documental en "Ombres blanques", "Pagà de Tahití", "Tres plomes blanques", i les més recents de "Tabú" i "Trader Horn", nosaltres no veiem cap inconvenient perquè el públic no assisteixi als programes totalment formats per pellícules instructives.

A part, però, de la pellícula d'esperit altament filosòfic que fou "Ombres blanques en els mars del sud" no crec amb la necessitat d'idols cinematogràfics en els documentals. Trobo depriment aquesta lluita de l'actor dilecte i de la bellesa de la natura en l'admiració de l'espectador.

Això, però, podria ésser discutible si el documentari d'"alta categoria" fos de més fàcil realització. Perquè és indiscutible que davant d'un documentari interessant tots ens oblidariem que hi han al món pellícules d'argument dolent i que de vegades també en veiem algunes que ni argument tenen. Però ens trobem davant de l'obstacle que representa l'obtenció d'aquests grans documentaris, els quals se'n poden difícilment realitzar dos a l'any per una mateixa firma, i encara amb grans despeses.

El petit documentari científic, ben presentat, pot, doncs, omplir aquest desig del públic per les documentals interessants, pot anar preparant-li el gust.

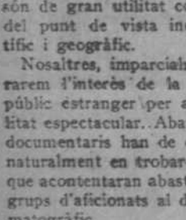
Nosaltres sabem que en quasi tots els locals de l'estranger hi ha un dia a la setmana en el qual es projecten pellícules instructives i que aquest dia, els estudiants, obtenen reducció de preus a les localitats. També sabem que hi ha algun local que té per base la pellícula documental, i també sabem que algun altre es dedica tan sols a la projecció de pellícules "documentals". Per tal de poder conservar l'interès d'aquests programes excepcionals, la programació es fa de la següent manera:

"Renovació setmanal de les informacions", "Renovació quinzenal de les pellícules instructives", "Renovació mensual de les grans documentals, i revisió després de selecció de les que més èxit han obtingut".

El cinema instructiu així organitzat dóna lloc a dedicar, com hem dit, alguns dies als estudiants i a cedir també una reducció de preus als collegis, obtenint d'aquesta manera una renovació de públic i per tant un excellent recurs financier des del punt de vista del programista.

P. VENTURA I VIRGILI

DIMECRES, 6
ESTRENA
al
CAPITOL
de
ingagi
(Gorila)
La pellícula exòtica
de
ART-FILM

TERCERA SETMANA
de

CATALINA BARCENA
en la obra de
GREGORIO MARTINEZ SIERRA
MAMA
al
Principal Palace
Darrers dies

Parlem - ne

...¿que actualment no es pot anar pels carrers de Paris? El cas és que Etienne Lallier i el seu operador Potentier estan sempre corrent d'un costat a l'altre, dificultant el trànsit i mostrant a tots els que protesten un permís especial del Govern i del departament de policia.

* * *

...tot aquest enrenou que fan Lallier i Potentier és a causa d'estar realitzant una pellícula titulada "La més bella ciutat del món", que mostrarà diversos aspectes del París d'ahir, d'avui i de demà.

Sembla que serà una obra curiosa i interessant...

* * *

...que Marcel L'Herbier espera que el seu projecte de realització d'una pellícula pacifista tindrà aviat feliç realització.

* * *

...que es diu si una important lliga feminista patrocina la idea de L'Herbier, i que està obtenint l'ajut d'un comitè de personalitats polítiques.

La pellícula es titularà "L'amour du monde".

* * *

...que Bill Bockett, un cantant francès de cabaret, abandona el seu ofici per dedicar-se al cinema parlant.

* * *

...sembla que Janet Gaynor, de la mateixa manera que ha conquerit l'afecte del món per mitjà del cinema, ha adquirit l'amor d'Europa personalment, amb una gràcia i una gentilesa incomparables.

* * *

...després d'haver recorregut gran part d'Europa, pensen anar a Xina passant per Sibèria i d'Orient embarcar cap a Sant Francisco.

*

..."L'eau, le vent, la voile" serà un documentari curiosíssim. Actualment s'està procedint als últims tocs d'aquesta producció, que una firma francesa ha extret d'un llibre de Manfred Curry que ha guanyat justificada notorietat en els mitjans nàutics d'Anglaterra i Alemanya pels seus estudis sobre la tècnica de la regata. En doctor Curry, director de la pellícula en qüestió, ha reeixit a expressar per mitjà de la imatge tots els misteris que es desprenen de l'aigua: els encisos de la mar, les seves calmes i les seves còleres. Sembla que la pellícula encisarà a tothom pel seu ambient poètic, i als admiradors de les coses de la mar pel seu valor d'ensenyament.

* * *

...que per a fer "L'or des mers", Jean Spstein i la colla d'artistes i obrers que porta han hagut de portar als illots de Houat i de Hoedich tot el que era necessari per viurehi durant un mes. Com que estan inhabitats, han hagut de començar per pensar en tots els utensilis i en tots els ingredients de les coses més necessàries a la manutenció dels individus.

Manquen en lloc tan feréstec de tot confort, i sembla que no compten amb més electricitat que la que ells hi han dut per a les necessitats més precises, així com s'han de limitar a la iluminació de petroli, que també fan servir per coure els aliments. Hi han dut també carbó, farina i un grapat de coses que no faran més que complicar-los la vida durant un mes...

* * *

...que Sally Eilers i James Dunn són els protagonistes de la pellícula "Dance team", que ha editat Fox Film.

* * *

...que "Under Eighteen", amb Warren William, Regis Toomey, Anita Page, Norman Foster i Joyce Compton, introdueix al firmament estelar de Hollywood la primera estel de l'any 1932, Marian Masch. La Warner Brothers presenta en aquesta pellícula un drama intensíssim i interessant.

* * *

...que Gloria Swanson i el seu marit Michael Farmen esperen un fill, el qual volen que neixi a França... Això confirma els rumors que Gloria i Michael s'havien casat secretament abans que el temps fixat pel tribunal de divorci hagués transcorregut. Ara resulta que Gloria s'ha casat de bell nou i legalment per cinquena vegada i per segona amb Michael Farmer pel novembre passat i ja esperen una criatura...

* * *

...que Lluis Alonso, l'inseparable galan de la vida privada de Norma Talmadge, que feia temps estava retirat del cinema, treballa amb Buster Keaton en la pellícula "Her Cardboard Lover".

* * *

...Buster és germà polític de Norma Talmadge, que aquesta està casada amb Joseph Schenk, que no s'ha volgut divorciar, i que Norma és germana de Natàlia Talmadge, de la qual es diu si, ara com sempre, protegeix Gilbert perquè treballi en alguna pellícula.

* * *

...es deia que Molly O'Day estava compromesa amb James Dunn i que ara resulta que ell ha trencat el compromís i té relacions amb una ballarina que es diu June Knight.

* * *

...Barbara Stanwich ha estat elegida per interpretar el paper principal en "So Big", que va fer en les pellícules mudes la gentil Colleen Moore.

* * *

"Queen Kelly", la darrera pellícula que ha fet Gloria Swanson, ha costat 800.000 dòlars, i que sembla que malgrat l'estat de crisi del cinema, ja s'han amortitzat les despeses.

* * *

...sembla que l'actor Robert Ames ha estat trobat mort d'una manera misteriosa al Delmonico Hotel de Nova York. Darrerament Ames residia a l'est i havia anat a Nova York per treballar en el paper oposat a Claudette Colbert "Her confession".

TIVOLI
TRADER HORN
La pellícula miracle
METRO GOLDWYN MAYER
DES DE LA VOSTRA BUTACA A LA SELVA AFRICANA
Algunes de les 1.000 emocions del film
Les tribus antropòfagues de l'Isogui.
Ramats d'hipopòtams al llac Victòria.
Mil cocodrils a Murchinson.
Lluita aferrissada entre lleons
Per fam lluita l'home, cos a cos, amb el lleó.
Mort esgarrifosa de Renchero.
L'èxode cap a la civilització.
4rta setmana 4rta

MOTORISME

La prova per camins de muntanya que organitza el Moto-Club de Catalunya

El diumenge vinent, dia 10, tindrà lloc la prova que la nostra primera entitat motorista portarà a cap per les dreceres de muntanya enclavades als pintorescos paratges que comprenen el "Parc de Roquetes", i que partint de la torre del Baró acaba al poble de Sardanyola.

Les primeres inscripcions rebudes són les següents:

Emili Tintorer, motocicleta "Dunelt", 250 c. c.
Josep M. Muntanyola, íd. "Norton, 500 c. c.
Porthos, íd. "Rudge", 500 c. c.
Joaquim Carrasco, íd. "Norton", 350 c. c.
Joan Pinyol, íd. "Douglas", 600 c. c.

Els indrets on tindrà lloc la prova s'han vist molt concorreguts en aquestes passades festes per motoristes que han anat a provar llurs possibilitats i a efectuar els entrenaments necessaris en un lloc que no és molt conegut en general.

Tots els que han efectuat algun entrenament han trobat el recorregut molt interessant, ja que els ha donat ocasió de conèixer alguns recons que ignoraven per complet i que consideren d'una bellesa rústega incomparable.

Avui, dilluns, a les set de la tarda, quedarà tancada a drets senzills la inscripció per a aquesta prova, que compta amb les següents noves inscripcions:

Guillem Marquès, 250 c. c.
Patek, 250 c. c.
Pau Sagnier, 500 c. c.
Josep Company, 500 c. c.
Dayton, 350 c. c.

Els premis que es concediran en definitiva són els següents:

Una copa de plata al concursant que efectui el recorregut a major promedi.

Una medalla d'or per cada deu inscrits.

Una medalla de plata per cada cinc inscrits.

Medalla de coure a tots els classificats en el temps màxim que oportunament s'acordi.

Les medalles d'or i plata, el número de les quals estarà en relació amb el de concursants inscrits, s'adjudicaran per ordre de menor a major tiemps invertit en el recorregut a comptar des del segon classificat.

El recorregut serà prèviament assenyalat pel Comitè organitzador. Els concursants que tinguin panne durant la prova tindran cura de retirar llur motocicleta a un costat del camí per tal d'evitar destorbs als concursants que els segueixin.

La sortida serà parada, o sigui sense llançament, i serà donada als concursants de dos en dos minuts, o d'un en un, si els concursants fossin molt nombrosos.

MOTOCICLETES
HARLEY DAVIDSON
des de
Ptes. 3.300
Agent E. BRETÓ
Rambla Catalunya, 106

AUTOMOBILS USATS
Totes potències i marques
Preus sumament interessants
Romagosa i C.ia — València 295

Tots els problemes del frenat són avui resolts per una gran marca nacional

Una gran fàbrica de folres per a frens nacional ja fa temps que donà el gran combat al mercat automobilista a la indústria estrangera. Era la gran marca "Borras Sauleda", que avui dia amb els seus mètodes i amb el personal tècnic de qui disposa, especialitzat en totes les qüestions del frenat, ha millorat el material de folres per a frens i embragat han estat tinguts en compte, i un personal tècnic està continuament en contacte amb els constructor, la qual cosa li permet d'arribar a immillorables resultats en tots els sistemes de frens sota tots els climes i tots els països.

El fe que no solament pel llur qualitat, sinó també per llur preu, poden competir a l'estranger com competeixen a Espanya sota tots els aspectes, colloca un cop més a la nostra indústria nacional i això ha d'ésser motiu no solament de satisfacció, ans també de ben entès orgull per als espanyols.

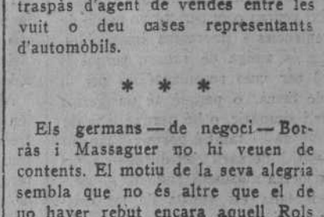
motors Siemens els mes coneguts

CAMIONS AUTOMNIBUS
GMC GENERAL MOTORS
Concessionari per a les provincies de Barcelona i de Girona
JOAN FLOTATS
Tamarit, 85 i 97 - Tl. 31506
BARCELONA

VISITEU
PAYNERIES TACHER
TEL. 16162 - PELAYO, 50

NEUMATICS
Ofereix una gran REBAIXA en cobertes i cambres de totes marques
Service Station, S. A.
CASA CENTRAL: ARAGO, 270 i 272 - Telèfon 11550
NOTA.—Grans descomptes a revenedors solvents

Exide
Els acumuladors de més fama :: Recanvis de totes menes per a la part elèctrica dels autos
Reparacions garantides - Autotracció Elèctrica, S. A.
Moià, 6 i 8 (Aribau - Diagonal) - Telèfon núm. 77420

Ens diuen que a l'Autòdrom veurem per fi el match "Pescara-Bugatti". El que no sabem, però, és si serà en la reunió pròxima o en una de les que tindran lloc a l'estiu vinent.

* * *

En Tort—ex-recordman de "muntanya"—ja volia anar a cercar els cotxes, però sembla que davant algunes "raons de pes" s'ha decidit per quedar-se a Barcelona.

* * *

Avui ens plau de donar una notícia sensacional. Ens resistiem a creure-ho, però ens l'ha donada una persona la serietat de la qual és prou perquè la llancem als quatre vents sense por a ésser desmentits. És la següent: des de la setmana passada fins a l'hora que escrivim aquestes ratlles, no s'ha fet fet cap traspàs d'agent de vendes entre les vuit o deu cases representants d'automòbils.

* * *

Els germans—de negoci—Borràs i Massaguer no hi veuen de contents. El motiu de la seva alegria sembla que no és altre que el de no haver rebut encara aquell Rols de 5 c. v. que dies enrera anunciaven. Amb l'animació que hi ha entre els compradors—deia tot fregantse les mans en Borràs—¿on anirem a parar?

* * *

En "Juanitu" Romagosa ha encarregat a una casa anglesa la construcció d'un avió, per tal d'aprendre a volar. L'aparell de referència s'ha hagut de construir a mida, puix que els que en Canudes té al seu aeròdrom no li serveixen, perquè no arriba a les comandes que s'han de fer funcionar amb els peus.

* * *

Sembla que encara no hi ha res decidit sobre el traspàs de Güell.

* * *

Hom diu que En Campalans, d'"Auto-Equips", fa tres o quatre setmanes que cada festa va a l'Escullera a pescar crancs. Sembla que això ha motivat una discussió amb en Quimet, ja que aquest té por que hi agafi massa afició i es decideixi a posar una taula a la Boqueria.

En ajut del I Tourist Trophy espanyol

Comença optimista l'aspecte econòmic de la setmana motorista que organitza Penya Motorista Biscaia. Ens informem que la Comissió gestora de la Diputació de Biscaia ha acordat concedir una subvenció anual de 10.000 pessetes a l'esmentada entitat, destinada a contribuir al programa que descabdellarà els dies 4, 5 i 11 de setembre vinent.

Medalles i Copes
per a concursos d'esports
E. Segura
Plaça Francesc Macià, 15

MIRALLS, MARCS I MOTLLURES
J. M. Terrés Camaló, S/C
Ausias March, 3 - Tel. 18155

60 cèntims caixa petita
Caixa gran 2.10 pessetes
Nova caixa UNA pesseta
Fumeu tranquilament!..
Més d'una vegada us hauran dit: «Compte amb la gola, els microbis trobaran camp abonat quan les vostres mucoses estiguin irritades». També us hauran dit: «Quin horror . . . quina fortor que feu de tabac».
Doncs bé, podeu fumar tranquils, però no oblideu prendre de tant en tant algunes Gaba. Suavitzen i purifiquen l'alè
Cuideu la vostra gola diàriament—garga-ritzeu en sec amb les delicioses Gaba
Gaba

LA T.S.F.

Assaigs de radiodifusió a Austràlia

El ministeri de Comunicacions d'Austràlia, que s'ha encarregat de la part tècnica de la radiodifusió, ha arrendat, a "Mont Park", una gran extensió de terreny per a construir una estació d'ondes curtes, que formarà part del laboratori de ràdio, que es construirà al costat.

L'esmentada estació s'emprarà també per a rebre els programes de la B. B. C. i d'altres estacions transoceàniques, i trametre-les a Austràlia.

La "caça de l'home" pels aires

Diumenge, dia 20 de setembre, la "Sudwestdeutsche Rundfunk", en col·laboració amb la "Lufthansa", va radiar "La caça de l'home"; s'havia suposat que un criminal fugia en un avió, i que l'avió de la policia s'orientava per les notícies que els sensitivistes enviaven per telèfon a l'estació de radiodifusió, la qual les enviava, a la vegada, a l'avió perseguidor.

El "malfactor" va sortir de l'aeròdrom de Francfort, en un avió de turisme, a les 10'25. A les 10'30 la ràdio anunciava que havia robat un aeroplà, els senyals del qual eren: biplà D. 1936, color gris-argent, tren d'aterratge vermell, i es pregava als oients que, en cas de veure'l, ho comuniquessin tot seguit a l'estació emissora.

A l'aeròdrom de Francfort es va preparar un altre avió, en el qual varen sortir el pilot i un telegrafista que portava un receptor de ràdio.

A les 10'38 es va rebre la primera notícia. Havien vist l'avió a Lindlingen, direcció de Magúncit a Wiesbaden. L'avió noticiac, totjust va conèixer la notícia prengué la direcció indicada. Ràpidament varen arribar d'altres notícies; s'havia vist l'aparell a Wiesbaden, Magúncia, Laubenheim, Nierstein, Oppenheim, Mekersheim, Oesthofen i Worms. Gràcies a aquesta gran rapidesa l'avió policíac va atrapar aviat al "malfactor", i l'obligà aterrar a l'aeròdrom de Darmstadt.

Aquesta experiència dóna idea de la multitud d'utilitats que pot prestar la ràdio.

Romanticisme en un estudi

Juli Marconi, nebot de l'investigador de ràdio i enginyer d'una societat italiana de radiodifusió, feia fre-

General Motors Ràdio

Receptors d'alta qualitat per la seva acurada tècnica, coberta amb 12 noves patents. Presentats en luxosos i artístics mobles de ressonància equilibrada; equipats amb làmpares especials PENTODO i VARIABLE-MU GENERAL MOTORS RADIO fabrica 10 models receptors G. M. R., ajustats a les disponibilitats de cada comprador

Els receptors **GENERAL MOTORS RADIO** esdevenen un bell conjunt, obtingut de la ciència més moderna, que contribueix a endolcir les hores de la llar en captar-se els concerts de les emissores europees
Modulació natural, llarg abast, selectivitat garantida

Exposició i venda:

RADIO LOT

Passeig de Sant Joan, 17
BARCELONA

El dia de la radiodifusió nacional

No fa gaire ha tingut lloc, a Txecoslovàquia, "el dia de la radiodifusió", per primera vegada. L'objecte d'aquest "dia" era la propaganda de la radiodifusió en general i, especialment, la de les emissores de la xarxa nacional. Tots els organismes que es relacionen més o menys directament amb la radiodifusió, com els ministeris de Comunicacions i de Guerra, les associacions de radiodifusió, els comerciants d'articles de ràdio, la premsa especialitzada, les associacions d'aficionts, etc., han ajudat a l'esplendor de la diada.

L'èxit ha estat tan complert que el Comitè organitzador va acordar repetir la festa aquest any.

S'espera que aquesta manifestació produirà un augment en el nombre d'aficionats. Per aconseguir-ho els comerciants de ràdio varen vendre, durant tot el mes de setembre, amb grans rebaixes de preus, varen organitzar concursos, etc., etc. En una paraula el "dia de la radiodifusió nacional" ha estat un gran encert.

Ecos de tot arreu

El nombre actual d'estacions europees és de 260. Fa dos anys que era de 200. Paral·lelament la potència de 600 quilowats en la mateixa data s'eleve actualment a 2.860: aquest augment explica l'embotellament actual de l'éter, i, a conseqüència, les freqüents interferències entre les estacions pròximes.

La potència de l'estació de Mlà serà elevada a 75 quilowats, o sigui la mateixa que la de Roma. Un nou repartiment de longituds d'onda han decidit fer els dirigents de la ràdio italiana; les cinc longituds d'onda reservades a Itàlia, segons el pla de Praga, seran repartides en la forma següent: Roma, Milà, Florence, Trieste i Bari; la longitud d'onda més elevada (500,80) ha estat atribuïda a Florence a raó de la seva situació geogràfica.

Les estacions alemanyes de Breslau, Gleiwitz, Heilsberg i Langenberg retransmeten, de fa temps, els concerts americans sobre ondes curtes: aquestes retransmissions tenen lloc generalment entre les vuit i nou del vespre. Les nous estacions alemanyes seran construïdes de tal manera que si tenen 75 quilowats fàcilment es podran ampliar a una potència de 175.

Contràriament al que s'havia anunciat la Reichsrudfunk no disminuirà el deu per cent, a partir de febrer, la taxa sobre els receptors.

Les estacions d'Hongria s'anuncia que van a millorar-se notablemen, i, a conseqüència, la radiodifusió d'aquell país donarà un avenç colosal. Apart d'això hi ha en projecte la installació de noves estacions. La nova estació de Lonqibegy tindrà una potència de 175 quilowats. La nova estació "relais" de 8'8 quilowats i tres d'1'8 quilowats funcionaran sense personal, és a dir, automàticament, seran manades a distància. Les antenes seran construïdes de tal manera que les ondes siguin exactament dirigides. Els pals de seixanta metres d'alçària seran de fusta per assegurar un millor aillament. Es construirà una altra gran estació d'ondes curtes a Szekesfehervar.

La ràdio britànica en 1931

Com tots els anys, la British Broadcasting Corporation, publica un anuari ple d'interessants detalls sobre l'activitat radiofònica del darrer exercici financier. Hi figuren fotografies de la nova Casa de la Ràdio de Londres i una descripció detallada dels seus estudis i de la seva organització.

La pròxima inauguració de l'estació regional escocesa, a Westerglen, serà un pas més en l'organització de la ràdio britànica sobre la base de programes alternatius. Cada regió serà dotada d'un equip tal, que el oients puguin sentir a voluntat el programa nacional i un programa regional Les estacions de Londres, de Midlan (Daventry) i del nord estan en activitat i donen enterament satisfacció. No resta més que l'estació escocesa i la de l'oest, que seran acabades aviat, que siguin posades en funcionament perquè el pla radiofònic gegant que s'anuncia hagi donat un gran pas. L'augment d'oients que paguen llicència actualment passa de quatre milions. S'estima que els "pirates" — detentors de receptors que no paguen llicència — són més de quatre-cents mil només a la regió de Londres, detall que fa suposar que a tot el país llur nombre abasta una xifra impressionant. La taxa, no obstant, no és tan elevada com a Alemanya: 10 shillings per any. Es compten 26.000 cecs que són dispensats del pagament de la taxa.

A les grans poblacions el nombre de ràdio-oients és en general doble o triple del de les regions agrícoles. La ciutat de Londres figura en cap amb el quinze per cent de la població. Comparat el nombre de ràdio-oients en proporció al nombre d'habitants, Anglaterra figura en tercer lloc entre les nacions europees, després de Suècia i Dinamarca.

La B. B. C. disposa de recursos considerables. En 1930 els ingressos han estat de 1.224.355 lliures. Una part de la taxa dels ràdio-oients es lliura d'ofici al ministeri de Comunicacions; però, per ajudar el Tresor en la crisi actual, la B. B. C. ha decidit lliurar, en el curs de l'any financier 31-32, una suma de 50.000 lliures al Tresor, suma que l'any vinent s'elevarà a 150.000.

Respecte de la premsa radiofònica oficial de la B. B. C., contràriament al que passa a altres països, la publicació de programes és un monopoli reservat als diaris de la B. B. C., que assoleix, en aquestes condicions, tirades enormes. El "Radio Times", que no publica més que els programes anglesos, nacionals i regionals, fa un tiratge setmanal d'1.600,000 exemplars. El "World Radio", que publica els programes estrangers, arriba a 258.000 exemplars. Es comprèn que, amb publicacions tan importants, la B. B. C. pugui assegurar beneficis suplementaris.

Se senyalen com a causes principals del notable augment de llicències expeses, la persecució contra els "pirates" i els discursos polítics en la passada campanya electoral.

MILLORA TECNICA A LA RECEPCIO TRANSATLANTICA

La "Deutsche Reichspost", per tal d'evitar l'esvaïment en les transmissions dels programes americans, hi ha introduït unes millores tècniques.

A l'estació receptora de Beelitz es fa la recepció triple per mitjà del sistema d'antena Beverage.

L'estació d'ondes curtes de Konigswusterhausen per a emissions transatlàntiques treballa amb 31'38 metres. La recepció nocturna a Nord-Amèrica és excellent, però no succeeix així amb la recepció diürna; per aquesta raó es tracta de veure si amb una onda de 19 metres s'obtenen millors resultats.

EL DIA DE LA RADIODIFUSIO NACIONAL

Recentment s'ha celebrat a Txecoslovàquia el "dia de la radiodifusió", per primera vegada. L'objecte d'aquest "dia" era la propaganda de la radiodifusió en general, i especialment la de les emissores de la xarxa nacional. Tots els organismes que es relacionen més o menys directament amb la radiodifusió, com els ministeris de Comunicacions i de la Guerra, les associacions de radiodifusió, els comerciants d'articles de ràdio, la premsa especialitzada, les associacions d'aficionats, etc., han coadjuvat a la major brillantor.

L'èxit fou tan complet, que el Comitè organitzador acordà repetir la festa l'any vinent.

Com a centre del programa es radià una exposició esportiva de Pardubitz, amb la qual cosa es volia indicar l'estreta relació que tenen la ràdio i tots els factors educatius. Les emissions tendiren a convèncer els que no són ràdio-oients que la radiodifusió ofereix moltes coses interessants i instructives.

Majestic Hotel
I RESTAURANT
Coberts a preu fix i a la carta
Orquestra - Salons especials
Bodes, banquets i festes
Coberts des de 20 ptes.
tot comprès

Slespera que això produeixi un augment important en el nombre d'aficionats, puix que els comerciants de ràdio donaren llurs articles durant tot el mes de setembre amb gran rebaixa de preus, organitzaren concursos, etc. En un mot, el "dia de la radiodifusió nacional" quents visites, que varen ésser objecte de diversos comentaris, a l'estudi de l'emissora de Milà encara que no es notava cap avaria a l'estació.

El secret d'aquest interès tan extraordinari es va descobrir ben aviat, i ara es pot fer públic que serà un fet l'enllaç matrimonial de la locutora Lluisa Rizzi i... Juli Marconi.

La salut abans que tot

La "Westdeutsche Rundfunk" ha organitzat una sèrie de disertacions mèdiques amb el lema: "La salut abans que tot". Els homes més cèlebres en la medicina i en altres ciències discutiran el problema de la salut.

Aquestes converses s'efectuaran tots els dimecres, de 19'35 a 19'55.

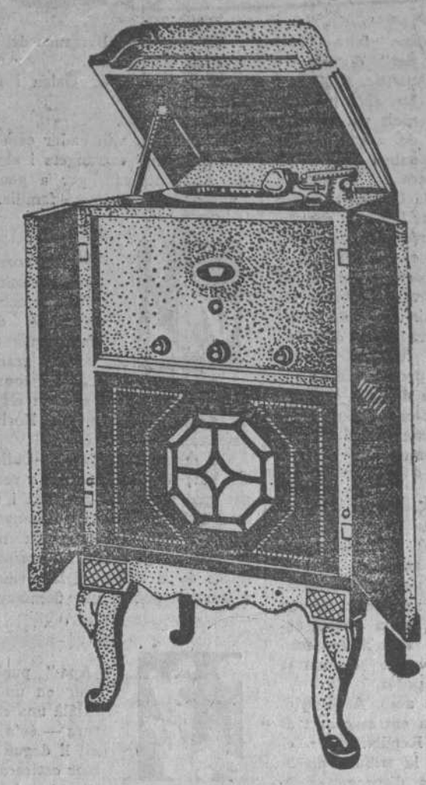
RADIO

R.200
El primer
SUPERHETERODINO
de ocho lamparas, construido al grado de perfección establecido por LA VOZ DE SU AMO en sus gramolas, famosas en todo el mundo, por su esmerada construcción é inigualada calidad musical

LA VOZ DE SU AMO
CÉSAR VICENTE
PASEO DE GRACIA, 4. SUCURSAL EN MADRID MONTERA, 22

Cercant una màxima economia...
ha estat ideada la Ràdio Gramola
CLIMO

la qual reuneix els avantatges de les més potents i les més elegants, però només costa
900 Ptes.
No deixeu d'admirar-la als nostres aparadors
CONSTRUCCIÓ NACIONAL
RAMON CLIMENT NOLLA
Consell de Cent, 266
TELEFON 23058
Aparells complets, amb altaveu, des de 195 pts.

DINERS SOBRE VALORS
espanyols cotitzables, s'anticipen ràpidament. Interès legal, i per quantitat major a la pignoració corrent. Informaran: Crèdits i Finances, Ronda de Sant Pere, 37, pral. 2.ª - D'11 a 1 i de 5 a 7

STEWART WARNER
APARELL MIDJET DE 4 LAMPARES

Noves làmpares Variable-Mu i Pentodo.
Altaveu electro-dinàmic de gran potència
Representants exclusius per a Espanya:
Vivó, Vidal i Balasch
Corts Catalanes, 602. -- Barcelona
Passeig de Recoletos, núm. 16. -- Madrid
AGENTS DE VENDA: Joan Jordana, Escudellers, número 35; Establiments Lutetia, Casp, núm. 22; A. Mas Blay, Julià Portet, 14; H. Oliveres, Cardenal Cassanyes, 13; Casa B. S. A., Rambla de Catalunya, 109; Pelayo Ràdio, Pelayo, 9

Vestireu bé i gastareu poc

SI COMPREU LA VOSTRA TALLA DE VESTIT O GAVANY EN AQUESTA CASA
PANYERIA
La Tèxtil Catalana
ACTUALMENT
"Cortes" vestit estam, a 45 ptes.
" " xeviot a 35 "
" gavanys novetat, 35 "
Secció de sastreria a mida
Tallador de primer ordre
SECCIO DE CONFECCIONS
Abrics confeccionats, a 50 Ptes.
Plomes novetat, a 14 "
Trinxeres tres teles, a 45 "
SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT
Les millors qualitats. Els preus més limitats
VENIU A VEURE'NS I US EN CONVENCEREU
PANYOS I NOVETATS
La Tèxtil Catalana
PLAÇA DE L'ANGEL, NUM. 1

LUTEPHON
El millor aparell de ràdio
Funciona sense antena i enxufat directe a la corrent
Facilitats en el pagament
ESTABLIMENTS LUTETIA
Ptes. 495 Casp 22 - Telèfon 14372 - Barcelona

Clarion Radio
Heus ací els dos models CLARION que actualment assoleixen la màxima popularitat i que obtenen mundialment l'èxit més ressonant, per destacar-se i restar reconeguts com els millors receptors del tipus NEUTRODI i SUPERHETERODI dissenyats en la present temporada de 1931-32.
MODEL 40 — Amb circuit NEUTRODI ultramodern, a base de les vàlvules Multi-Mu i Pentodo, dotat de tots els perfeccionaments i equipat amb el famós altaveu dinàmic TCA, amb el 98 % de puresa de to.
MODEL 80 — Amb circuit SUPERHETERODI. Es el receptor ideal per excellència, per a tothom que desitgi una selectivitat extremada. Es difícil de trobar un receptor que l'avantatgi. Equipat amb vàlvules Multi-Mu i Pentodo. Va proveït de tots els refinaments i avantatges coneguts fins al dia i amb altaveu dinàmic TCA.

Mod. 80 de 7 vàlvules (equivalent a 9)

Agències oficials CLARION:
Casa Boldú - Girona, 135 — Establiments Rucarda - Corts Catalanes, 598 — Agustí Guarro, Rambla de Catalunya, 7 — Josep Payerol - Sant Andreu, 108 — Pelayo Ràdio - Pelayo, 9. Popular Ràdio - Rambla Santa Mònica, 19 — Ràdio Calvera - Rosselló, 241 — Ràdio Canalstes, Rambla de Canaletes, 6 — Establiments Lutetia, Casp, 22
Distribuïdor General: PLATO TEIXIDO Diputació. 175-181

reflector

Ens falta "métier" diguem-ne polític. A Madrid en això estan molt per damunt de nosaltres. En saben més.

Allí, per exemple, de cara a l'Estatut i a les Constituents de Catalunya—amb un Parlament obert i tota la requincalla—caldrà que n'aprenguem. Caldrà, per exemple, que a les assemblees de la Generalitat, en aquell magnífic saló daurat del Palau, els diputats no hi fumin com uns desesperats, com passava l'altre dia. Adhuc el President, fumava. Al cap de poca estona le pis era ple de burilles i el saló ple de fum.

La veritat, aquestes coses no semblen gaire "parlamentàries"... S'hi hauria de posar remei.

★

A la mateixa assemblea, el bon senyor Serraclara romangué una llarga estona assegut al seu escó amb el barret posat.

Tampoc està bé això. A Madrid, l'únic home que ha entrat cobert al Parlament de la República és el Nunci, i encara a la tribuna diplomàtica. Era abans d'aprovar-se la Constitució, i "Heliófilo" va escriure una "Charla" en la qual deia:

"Para que la Iglesia se descubra ante las Cortes hace falta una Constitución..."

Que no haguem de dir ara:

"Perquè el senyor Serraclara es descobreixi davant el Parlament català es necessita una Constitució..."

Estem segurs que el bon senyor Serraclara no hi tornarà mai més.

★

Cada vegada que la policia captura un atracador és curiós de veure com "Solidaridad Obrera" s'esforça a fer-lo passar per un idealista. La cosa és difícil, però per als voluntariosos redactors de l'esmentat diari no els costa pas massa. Tot és qüestió de barrejar uns quants tòpics amb el nom del pistoler, i així tot queda arranjat: "Nuestro querido camarada... Los burgueses que nos chupan la sangre...", etc., etc.

La veritat: no hi creiem gaire en aquests idealistes armats de dues "Parabellum" i carregats de municions, que van a "afaitar" el vil diner dels altres!

★

Els revisionistes es van desinflant. La gran campanya revisionista es va reduint a alguna xerrameca del Gil Robles, algun sermonet de capellà subscriptor de "El Debate", "El Siglo Futuro" i "El Correo Catalán" i al xiu-xiu d'alguna vella rondinaire.

Aviat els revisionistes vindran a ésser una mena de tenedors de marcs; amargats, sense gaires illusions i amb molt poques esperances.

★

El que ens van deixar els Reis l'any passat:

Analfabetisme.
Misèria.
El contracte de la Telefònica.

Un dèficit que Déu n'hi do.

Un gavadal de generals de més.

El problema dels latifundis.

Els morts del Barranco del Lobo, Annual, Xauen, etc.

Els cadàvers de Galan i Garcia Hernàndez.

Etc., etc., etc.

El que se'n van endur està guardat als Bancs estrangers i al Palau de Fontainebleau, per a gaudi de l'abnegada i patriòtica família.

★

Hom s'horroritza de l'assassinat de Castilblanco. L'enyoradís de la monarquia us en parla a grans bocades, com volent fer-vos veure que en els bons temps de D. Alfons de Borbó no passaven aquestes coses.

Cal recordar els fets de Cullera?... No cal; n'hi ha prou amb reconèixer que l'estat de barbària i incultura d'alguns ciutadans espanyols és degut a què la monarquia no es preocupava gaire de fer arribar les llums de la cultura i la civilització a tots els pobles que dominava.

★

"Apa" publicava ahir en un diari català una caricatura — és a dir, a ell li degué semblar caricatura — que tenim els nostres dibuixants de si mai haurà estat superada per "A B C".

Estem segurs de veure-la reproduïda qualsevol dia d'aquests en algun dels periòdics més anticatalans de Madrid, amb un peu que dirà aproximadament:

"Cataluña vista por un catalanista."

La veritat, no envejarem ni una mica a "Apa" el seu èxit. Ni — després de veure el seu ninot d'ahir — podrem acabar-nos de convèncer del seu cosmopolitisme...

★

Don Melquíades Alvarez ha pronunciat, per fi, el seu famós discurs al Teatre de la Comèdia. Hotel del teatre indicat per a molts prohoms republicans procedents del monarquisme.

★

Per cert que Don Melquíades Alvarez aquesta vegada no s'ha desmaiat, amb evident sorpresa per part de nombrosos companys. Pones que havien remogut cels i terra per assistir a la conferència només amb la illusió de veure caure en basca el conferenciant.

★

Un campió de calamitats per l'any 1931. Pobre Mr. Bristol! Aquest campió és un ciutadà de Montreal que en un any ha tingut paciència per suportar les següents calamitats: se li morí la dona, va fer suspensió de pagaments, se li cremaren les dues úniques cases que li quedaven, se li morí un fill, va envestir-lo un brau en una estada de convalescència al camp, va atrapar el tifus i estigué entre la vida i la mort i, finalment, en sortir de la clínica i viatjant en automòbil en companyia de cinc persones més, va sofrir un greu accident i fou ell l'únic viatger que resultà ferit.

Alguns amics compassius, en vista de tantes tragèdies, han comprat un revòlver a Mr. Bristol per si volgués fer un pensament.

Un dinar d'autoritats

La noble figura de Francesc Macià

Quan Carles Esplà va venir a Barcelona per presidir l'enterrament de l'inspector de policia senyor Rubio, mort en la topada de la tave na del carrer d'Urgell, el senyor Anguera de Sojo va organitzar un dinar íntim a honor del que fou governador civil de Ba celona i suara des de la subsecretaria de Governació segueix essent un admirable home de govern temperamental.

Al dinar hi concorregueren l'honorable president de la Generalitat, senyor F ancesc Macià, el comandant de la Quarta Divisió, general Batet, el cap de policia, senyor Menéndez, el general inspector de la Guàrdia civil, alguns amics íntims i, naturalment, el senyor Anguera de Sojo.

Jo no havia assistit mai a un dinar d'autoritats. En sabia quelcom per amics de taula de cafè. Sembla que quan es eunien el baró de Viver, el comte de Montseny, el capità general senyor Barrera i d'altres autoritats la conversa a taula prenia un vol inolerable i es parlava de dones i vicis. Es contaven acudits bruts, quan no es planejaven negocis discrets. D'un dina d'autoritats en tenia un concepte lamentable.

En entrar al menjador del Govern civil ens trobàrem amb un agent que havia estat sota el vell règim i amb un altre que havia arribat al Govern per mitjà d'una revolució. Al costat del senyor Macià hi seia el general inspector de la Guàrdia civil; al costat de Carles Esplà, el general Batet....

La conversa prengué un to fonamental i polític. Carles Esplà, Oriol Anguera de Sojo, Francesc Macià i Artur Menéndez no són pas gent que perdi el temps sense parlar del que els interessa a ells. La defensa dels seus punts de vista. Es parlà de política. No es parlà de política de partits, ni de política de persones. Es parlà de política en l'art de governar un poble.

La gran i intensa cultura d'Oriol Anguera de Sojo emplenà la conversa. El senyor Anguera de Sojo és un dels homes de més capacitat intellectual que he conegut i tractat. Ho sap tot. Això sembla excessiu. Donc no és així. Parli del que parli sempre obirà un nou punt de vista, un comentari agut, una ressenya particular. Tothom seguia la conversa culta del senyor Anguera de Sojo.

De sobte Francesc Macià, aquell dia mig malalt, s'acara amb Carles Esplà, al qual coneix de París, i li pregunta:

—La qüestió de l'Estatut, com està?

—Per bon camí, senyor Macià...

—Cal donar satisfacció a Catalunya com més aviat millor...

—La satisfacció de Catalúnya és la satisfacció de la República, senyor Macià—respon Carles Esplà.

—Hem de procurar entendre'ns en la unitat general de l'Estatut. La qüestió de l'ensenyament és la que més em preocupa. Cal dotar el nou ensenyament de l'esperit del segle XX.

—Evidentment—adverteix el general Batet—. Sense una nova modalitat de la cultura el procés humà no tindria consistència.

—Nosaltres a Catalunya ho tenim tot preparat per quan ens vingui a les mans l'ensenyament. Anem a dotar Catalunya de les millors escoles del món.

—*Així sea*—diu el general inspector de la Guàrdia civil.

—Volem portar al noi un repòs espiritual que no li doni un sediment d'odi contra la societat que no ha sabut estimar-lo des de petit, que no l'ha ajudat a llurs primers passos, que no li ha donat tot el que demana un nen per ésser el dia de demà un ciutadà digne... Quan jo vaig ésser a Rússia vaig assistir a les repúbliques escolars que els Soviets han muntat, on els nois són els que donen la pauta de les seves aficions i no la rígida disciplina d'un mestre.

—Es que primer cal fer els mestres —adverteix Anguera de Sojo. I inicia amb un fervor humanissim una explicació del que ha estat l'escola al segle XVIII, al segle XIX i el que hauria d'ésser ara per respondre a les necessitats polítiques i socials del present moment històric. Parla un home confessional i no obstant no ha deixat caure una pedra a favor de l'educació religiosa. No ha dit res que pogués donar a entendre que vol convèncer els altres de l'alt valor espiritual de l'ensenyament religiós.

Francesc Macià escolta recolsat el cap sobre la seva mà esquerra, endinsat en el cadiral en front de Carles Esplà, representant del poder central. Escolta la paraula culta d'Anguera de Sojo, però ell porta dintre la resposta: —Però és que nosaltres no entenem prou amb la cura del nen? Volem atendre la mare, volem que el nen no estigui mancat de res. L'odi de la multitud a la societat present és raonat i just. ¿Què va fer l'Estat perquè no es perdi el valor cultural del nen? ¿Què va fer perquè no li manquès ni el metge, ni la medicina cara, ni el gimnàs lliure, ni els llibres que necessitava? Res. Si tenia diners podia arribar a ésser, metge advocat, enginyer. Si no tenia diners, si la família era pobra, havia de seguir les petjades dels pares, sense poder enlairar-se, mentre els que per la sort i l'especulació tenien mitjans de vida podien adquirir els màxims prestigis en la societat. Això no és possible. Per això hem fet una revolució.

—Té tota la raó—diu Esplà—. Nosaltres seguim la mateixa teoria. Cal donar al país una nova espiritualitat. L'escola és el fonament. Es obra llarga per tal que és obra fonamental.

* * *

Eegueix la conversa. No es parla de dones, no es conten acudits, no es malparla d'aquella casada que fa dur banyes al marit ni es diu res inconvenient... Es una conversa d'autoritats morals i materials. En acabar, el general inspector de la Guàrdia civil té un concepte més clar del que és Francesc Macià. Artur Menéndez aprecia en ell un home dignissim. Carles Esplà veu en la noble figura de Francesc Macià el mateix home romàntic i estimat que a París somiava amb la Catalunya nova. Oriol Anguera de Sojo coincideix plenament en la virtut de la conversa per comprendre's. El general Batet estreny la mà efusivament al president de la Generalitat.

* * *

La gran figura, la gran figura de Francesc Macià s'ennobleix fins a la màxima possibilitat. Es l'home que abandona tota aspiració de bandera al bé general; és l'home que situat en l'angle de totes les voluntats representa la coincidència de tots els catalans en voler per a Catalunya una nova vitalitat, una nova particularitat. No ha pas parlat de negocis, no ha fet grans projectes financiers que serveixin per arruïnar els altres mentre s'enriqueix qui porta el corretatge; no ha arribat a la Presidència de la Generalitat per ésser un visor de negocis i d'operacions bancàries que feien fugir cap a Bèlgica 100 milions de pessetes... Francesc Macià se situa en la part més noble de tot polític en voler l'elevació suprema de l'home per convertir-lo en ciutadà. I en això hi ha una coincidència total entre tots els homes de Catalunya, siguin del partit que vulguin. Les revolucions les guanyen els illuminas, els apòstols. No ha guanyat una revolució Machiavel ni els "machiavelets" de via estreta que suara volten el President pel seu guany particular. La revolució la va fer un home que tenia una fe i un abrandament. Sense Francesc Macià la revolució a Catalunya hauria estat exportada com un producte de Madrid.

FRANCESC MADRID

VIDA DE REGIDOR

Avantatges de la impopularitat

En aquest país tan pobre en sentit espiritual que és Catalunya, i en aquesta ciutat tan poca cosa que és Barcelona—que diu que ha fet que ara de poc el senyor Azaña, a la seva tornada a Madrid, ens definís dient que érem una aldea de un millón de habitantes—, *esdevenen naturalment coses de ruralia. Es de la lògica més natural.*

Una de les coses—entre tantes—que ens donen categoria de poblet rural és el canibalisme amb què des dels diaris ens tractem els uns als altres. Els uns queixalant en l'atac i els altres, és clar, queixalant en la defensa. Jo, particularment, confesso que sóc dels que més he queixalat darrerament, i això que només m'hi he tornat de cada deu vegades una.

Aquest canibalisme és d'aspecte exterior o visible, que diria l'Articulos numerados. *Hi ha després un aspecte invisible que no és canibalesc, sinó que fa més aviat riure, però que dóna idea de la pobresa espiritual de la premsa.*

Consisteix en la pràctica que es dóna de suprimir un determinat nom de les columnes d'un diari cada vegada que hi hauria de sortir, per una raó determinada. De vegades és el director o el gerent o tot el Consell de la Direcció que diu als redactors: "El nom del senyor Tal ja es guardaran bé prou que mai ni per equivocació aparegui enlloc". Aleshores entre els redactors hi ha d'haver una gran vigilància per tal d'evitar que aquell nom no aparegui per sorpresa i per inadvertència, perquè sinó hi hauria un daltabaix i qui sap si a fi de mes una rebaixa de sou i tot.

La Vanguardia *va estar una gran temporada esborrant pacientment el nom del senyor Abadal. El senyor Abadal onava per tot arreu, però* La Vanguardia *l'havia donat per mort i per al lector de* La Vanguardia *el president de la Lliga Regionalista no existia.*

Després la mateixa Vanguardia *va matar el senyor Puig i Ferreter. El seu nom era acuradament suprimit de la gasetilla més inofensiva. Era més honor, per a ell, que si li haguessin posat l'esquela a primera pàgina. Era la seva mort de cada dia, per ordre del propietari i sense cobrar-li res per Administració.*

De vegades aquests morts són fruit de l'antipatia o l'enemistat personal d'algun redactor. La Veu de Catalunya *va estar una pila de temps dedicant-se pacientment a esborrar el nom del poeta López-Picó de tot arreu. El poeta López-Picó era ben mort per a* La Veu de Catalunya.

Si de vegades no hi ha manera de matar a cada gasetilla el nom d'algun indesitjable, la petita venjança del redactor consisteix a estrafer-li el nom o a mutillar-l'hi, sobretot si ce sap que això l'ha de molestar. Al senyor Martinez Vargas no li havia res que el tragués més de pollaguera que llegir que li deien Martinez sense el Vargas.

Un dels que ara és objecte d'aquest boicot d'una part de la premsa és el regidor Vachier, de resultes del petit incident que va tenir amb un periodista, que de seguida va demanar la solidaritat de tots.

Un altre dels que ha estat declarat mort *per alguns diaris sóc jo. No sé ben bé per quins motius; potser perquè no tinc temperament d'anar al darrera de ningú ni de fer la gara gara perquè no es pensin que cerco que s'ocupin de mi, però el fet és que* La Vanguardia *i* El Diluvio *s'entretenen pacientment a esborrar-me el nom com a regidor cada vegada que el topen. Si entre setanta periodistes que declaraven que el senyor Ribera i Rovira no els representava, hi havia el meu;* El Diluvio *l'esborrava acuradament. Si anava en nom de l'alcalde a presidir l'enterrament d'un aviador,* El Diluvio *posava que a la presidència del dol hi anaven els senyors Macià, Anguero de Sojo, Verdugo, comandant de Marina, i "un representante del alcalde". Si a l'Ajuntament signo una proposició amb altres companys,* La Vanguardia *posa el nom dels meus companys i esborra el meu. Si la defenso i hi intervenen altres regidors, resulta que jo he fet el mut i només han parlat els altres.*

Si el periodista troba gust en aquesta feina, seria inhumà llevar-li aquest gust. Ells ho deuen fer pensant que jo m'haig de molestar, i no sabn com els ho agraeixo, perquè si ens pels diaris no em fa ni fred ni calor, en canvi, posat a triar, prefereix no anar-hi perquè sóc enemic de l'exhibicionisme, i si he collabora a fer o si he fet alguna cosa que em sembla útil i comú, el que m'interessa és que es faci, no pas que hi surti el nom de l'autor.

Es clar que aquesta mort de què sóc víctima té les seves causes, perquè en aquests moments tinc el rar privilegi d'haver merescut particularment l'atac de tots els sectors més diversos haguts i per haver. Començant per La Publicitat *(Partit Catalanista Republicà), que quan ja no sap quin adjectiu aplicar-me em diu carlí, i acabant per* Solidaridad Obrera *(F. A. I.), que m'ha omplert de penjaments una pila de vegades, no sóc persona grata a* La Veu de Catalunya *(Lliga Regionalista), ni a* L'Hora *(Bloc Obrer i Camperol), que m'ha dit imbècil amb majúscules entre altre epítets similars; ni a* Nosaltres Sols *(separatisme romàntic), que m'ha dedicat els mots més escollits del seu repertori; ni a* El Correo Catalán *(tradicionalista), que m'obsequia tot sovint amb les seves frases més triades; ni ho sóc a* El Diluvio *(republicà), perquè aig defensar la ciutat de Barcelona contra el perill que corria que li posessin la baluerna antiestètica i cursi de l'escultor Blay en una de les seves millors vies, i de més a més, es pensa que sóc l'autor d'un article posant al descobert una maniobra suspecta que es portava en l'afer de la matança de la carn; ni ho sóc a* El Progreso *(Partit Republicà Radical), que m'ha dit covard perquè no em vaig deixar matar com un conill a la porta de casa meva a presència de la policia i amb coneixement del general Despujol quan el noi Barrera em tenia posada una emboscada de mossos de l'Esquadra que m'esperaven al darrera dels arbres; ni a* La Vanguardia *(reaccionari), potser per un article de* L'Opinió *contra Gaziel o potser perquè una vegada que jo era secretari de la Federació Catalana de Futbol la vaig defensar contra uns atacs injustos de què se la feia objecte. I no parlo d'altres periòdics de menor categoria perquè no els llegeixo i només de tant en tant em ve algú i em diu que em diuen quatre fàstics.*

*Jo estic molt agraït a aquestes proves de simpatia entranyables de què en tant que regidor sóc objecte i només demano que els pocs diaris que queden que encara no tenen res contra mi cerquin a veure si troben que-com i m'acaben de matar, perquè si el meu ideal seria de viure en una d'aquelles illes de la Polinèsia encara no gaire trepitjades pels blancs on es desenrotlla, per exemple, l'acció d'*Ombres blanques, *encara que fos sense la Raquel Torres, de moment ja m'acontentaria amb passar absolutament inadvertit sense que ningú no s'ocupés de mi, com un ciutadà qualsevol que té llibertat per anar al cinema quan li dóna la gana, el dia l'hora que li va de gust, sense estar esclau del bé públic i dels interessos de la collectivitat, i que es passeja per la Rambla amunt i avall sense que ningú li digui ase ni bèstia.*

J. VENTALLO

Els mossos d'esquadra a Madrid

Les festes presidencials. -- Decepció militar. Madrid no és el que es pensaven. -- Indirectes amb punxes. -- El triomf de l'espardenya

Era el dia de les festes presidencials, quan Madrid endomassat i florit rebia els republicans de tots els indrets de la Península, que hi anaven a veure l'elecció de Don Niceto Alcalà Zamora.

L'atractiu més interessant del programa de festes era la desfilada militar, i sobretot la varietat d'uniformes que s'hi podrien admirar, un tast dels quals l'oferien els carrers de Madrid per on transitaven, badoquejant davant d'edificis, aparadors i monuments, curiosos models de tots els exotismes militars d'Espanya.

Ja sabíem que al costat dels miquelets, els minyons, els rifenys i els soldats del terç estranger havien de desfilar els nostres mossos d'esquadra. Però ens féu una certa impressió veure'ls al matí passejant en grups pel passeig del Prado i sentir-los parlar en català entre mig de la multitud que circula constantment per la Porta del Sol.

La gent es fixava sobretot en les espardenyes. Era la peça de l'uniforme que més èxit tenia. Una senyora Pascuala de Lavapiés exclamà davant d'un mosso alt com un Sant Pau:

—Pero... ¿ha visto usté, señá Pilar?... ¡Qué cosa más rara! ¡Con chistera y alpargata en un día como hoy!

A la tarda el pas dels mossos d'esquadra provocà alguns xiulets dels amics d'En Maura, Unamuno, "La Nación" i En Royo Vilanova. Afortunadament, però, els xiulets foren ofegats pels aplaudiments de la majoria, que reaccionaren contra aquella manca d'atenció.

De tornada a Barcelona vàrem coincidir en el tren amb els mossos d'esquadra que se'n tornaven a Catalunya, acabades les festes presidencials. No hi celebrarem cap interviu. Però els vàrem escoltar i anotàrem mentalment les coses més curioses de llurs converses i comentaris.

En general, Madrid els havia decebut —Jo—deia un homenàs imponent que parlava amb accent lleidatà—em pensava que Madrid era qui sap què. Però, nois! a mi que no em toquin de Barcelona.

—Bé—deia un tarragoní esprimatxat, amb cara de bon jan—no és tan lleig com això. ¿Ja no us recordeu d'aquells quadros tan bonics del Museu del Prado? I de la Gran-Via? I de la Castellana?

—De tot això—digué aleshores un mosso amb cara d'home de seny—en té la culpa el poc lluïment de la desfilada militar. I quina organització més lamentable! Estic segur que hem vist "desfiles" militars molt més bonics al Passeig de Gràcia...

—Home, potser sí que tens raó—contestà el primer—. Perquè la veritat és que a mi em va posar de malhumor. No ens podíem lluir. Hi havia carrers on la gent travessava les files de policia i no deixava pas per desfilar. En comptes de formació de sis havíem d'anar l'un darrera de l'altre. I ningú no portava el pas!

—Saps el que et dic? Que una altra vegada ens ho deixin fer a Barcelona i veuran formació militar extra super!

Aleshores, un xicot molt tímid que no havia obert la boca i que s'escoltava els seus companys fentse l'adormit des d'un angle del vagó, intervingué per dir:

—Doncs encara no sabeu què és el que més m'ha agradat de Madrid? I tots es giraren per mirar el mosso que parlava i preguntar-li:

—Què?...

I amb tota la flema empordanesa que el noi gastava contestà:

—Doncs el que més m'ha agradat de Madrid són... les madrilenyes!

I tota la colla celebrà la "boutade" del mosso i rigueren com uns infants...

* * *

Jo em pensava, de bona fe, que aquesta mena de soldadassos, amb espardenyes envetades, que són els mossos d'esquadra, eren uns soldats especials, molt familiars, molt d'estar per casa, i incapaços de sentir allò que podríem dir-ne la coqueteria militar.

Però no és així. Els hauríeu de sentir parlant de "marcar el pas" i "formació de sis" i "aire marcial" i "marxa engrescadora" i embolica que fa fort. No, no. Encara que no ho sembli i que aparentin la menys quantitat de militar possible, senten la "pose", la "parada" i l'elegància. Ah! I són gent enamorada del seu uniforme i sobretot de les espardenyes. Després de l'èxit de curiositat aconseguit per les espardenyes a Madrid, cap mosso no les canviaria ni amb unes sabates de xarol...

Joan Salagnes

Xampany RIGOL

Caves
Sant Sadurní
d'Anoia

Casa fundada
l'any 1900
DIPOSIT
CASANOVA, 110
Telèfon 70473
BARCELONA

Presents per a Reis
Mercadé, S. A
JOIERIA
46 - Passeig de Gràcia - 46